Systemy agentowe: Symulator rynku Dokumentacja wstępna

Aleksandra Dzieniszewska Jakub Łyskawa Eryk Warchulski Prowadzący: dr inż. Dominik Ryżko

November 19, 2019

Opis Projektu

Projekt polega na utworzeniu symulatora rynku dóbr. Ma on na celu zbadanie różnych mechanizmów występujących na rynku. Agenci mają możliwość przeprowadzania transakcji kupna i sprzedaży oraz magazynowania dóbr. Każdy z agentów musi zaspokajać swoje potrzeby konsumpcyjne, niektórzy agenty mogą także produkować dobra. Agenci dysponują środekiem wymiany, za którą mogą nabywać dobra. Cele agenta są różne i zależne od jego polityki decyzyjnej, która z kolei zależy od konfiguracji.

Model rynku

Sesja

- $\bullet$ rynek działa ciągle i po czasie t jego stan jest archiwizowany
- agenty ciągle mogą ze sobą wchodzić w interkacje i nie są poinformowani o czasie t

Struktura połączeń

• struktura połączeń jest generowana przez wybrany graf losowy (Barabasi-Albert, dowolony inny lub zadany przez użytkownika) i determinuje ona strukturę rynku, na którym operują agenty

Model Agenta

Zasoby

- agent A_i w chwili t posiada $Z^{A_i}(t)$ zasobu i ma możliwość wygenerować większą jego ilość, która będzie go kosztowała g(z), gdzie z jest przyrostem zasobu
- agent może przechowywać zasób lub go sprzedać, wchodząc w negocjacje handlowe z pozostałymi agentami na rynku, z którymi agent jest połączony (patrz struktura połączeń)
- produkcja agenta jest ograniczona przez $P_{max}^{A_i}(t,\delta t)$
- każdy agent posiada maksymalny stan magazynowy zasobu Z, którego nie może przekroczyć, i wynosi on M^{A_i}
- jeśli agent przekroczy maksymalny stan posiadania M^{A_i} , to zobligowany jest do zapłacenia kosztu utylizacji nadmiarowej ilości zasobu Z
- agenty mają potrzeby konsumpcyjne $C^{A_i}(t,\delta t)$, które chcą zaspokoić
- jeśli agent nie zaspoko
i swoich potrzeb konsumpcyjnych po czasie T od ich wygenerowania, to zobligowany jest do zapłacenia kosztu
- agenty posiadają na starcie określoną ilość środka wymiany K^{A_i} , który jest im przydzialny w sposób losowy lub zdeterminowany przy inicjalizacji systemu
- agent otrzymuje środek wymiany zgodnie z funkcją f^{A_i}

Polityka decyzyjna

- polityka decyzyjna określa zachowanie agentów na rynku
- dokładna postać polityki decyzyjnej zostanie określona w trakcie realizacji projektu

Protokół komunikacyjny

- szczegółowa specyfikacja protokołu komunikacyjnego powstanie w trakcie realizacji i będzie dostosowana do planowanych eksperymentów
- zakłada się, że protokół będzie umożliwiał komunikacje 1-m oraz 1-1

Technologia

- implementacja w języku Python z wykorzystaniem bibliotek: networkx, spade, PyGraphViz
- analizy danych wykonywane będą w języku R z wykorzystaniem ekosystemu tidyverse

Propozycje eksperymentów

- nadmiar podaży, a niedomiar popytu
- niedomiar podaży, nadmiar popytu
- generacja monopoli
- symulacja zdrowego rynku (stan równowagi)
- określenie realnej wartości zasobu Z na podstawie cen proponowanych przez agenty w trakcie negocjacji handlowych
- co się dzieje na rynku, gdy pojawiają się podmioty wyłącznie magazynujące towar (chomiki lub logistyka)
- sezonowość produkcji lub konsumpcji
- trajektoria cen w funkcji polityki decyzyjnej agentów
- odporność na błędy polityki decyzyjnej lub parametrów początkowych